

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คณะวิศวกรรมศาสตร์

สอบปลายภาค: ภาคการศึกษาที่ 2

ปีการศึกษา: 2550

วันที่สอบ: 27 กุมภาพันธ์ 2551

เวลาสอบ: 13.30-16.30 น.

วิชา: 240-209 Introduction to Control Systems

ห้องสอบ: A400

อ่านรายละเอียดของข้อสอบ และคำแนะนำให้เข้าใจก่อนเริ่มทำข้อสอบ

เวลา : 3 ชั่วโมง

รายละเอียดของข้อสอบ :

ข้อสอบทั้งหมดมี 3 ข้อในสูตร จำนวน 13 หน้า

คะแนนรวมทั้งหมด 45 คะแนน

อนุญาตให้

- ใช้เครื่องคิดเลข
- นำกระดาษโน้ตเขียนด้วยลายมือตัวเอง (ห้ามถ่ายเอกสาร) A4 2 แผ่น เข้าห้องสอบได้
- ใช้ดินสอเขียนได้

คำสั่ง :

- ให้ทำข้อสอบทุกข้อ เยี่ยนคำตอบลงในข้อสอบ
- เยี่ยนชื่อและรหัสให้ชัดเจนในข้อสอบทุกแผ่น
- เยี่ยนคำตอบให้ชัดเจน คำตอบส่วนใดอ่านไม่ออก จะถือว่าคำตอบนั้นผิด

**ทุจริตโทษต่ำสุดปรับตกวิชานี้และพักการเรียน
1 ภาคการศึกษา โทษสูงสุดไล่ออก**

อ.ธเนศ / อ.ชาญวิทย์

ผู้ออกข้อสอบ

Table 2.1 Laplace transform table

Item no.	$f(t)$	$F(s)$
1.	$\delta(t)$	1
2.	$u(t)$	$\frac{1}{s}$
3.	$t u(t)$	$\frac{1}{s^2}$
4.	$t^n u(t)$	$\frac{n!}{s^{n+1}}$
5.	$e^{-at} u(t)$	$\frac{1}{s+a}$
6.	$\sin \omega n(t)$	$\frac{\omega}{s^2 + \omega^2}$
7.	$\cos \omega n(t)$	$\frac{s}{s^2 + \omega^2}$

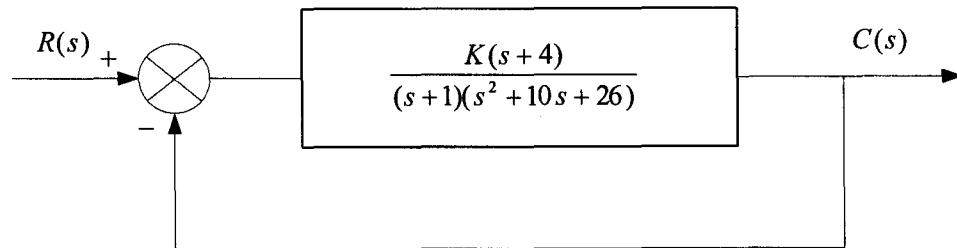
Table 2.2 Laplace transform theorems

Item no.	Theorem	Name
1.	$\mathcal{L}[f(t)] = F(s) = \int_{0-}^{\infty} f(t)e^{-st} dt$	Definition
2.	$\mathcal{L}[kf(t)] = kF(s)$	Linearity theorem
3.	$\mathcal{L}[f_1(t) + f_2(t)] = F_1(s) + F_2(s)$	Linearity theorem
4.	$\mathcal{L}[e^{-at}f(t)] = F(s+a)$	Frequency shift theorem
5.	$\mathcal{L}[f(t-T)] = e^{-sT}F(s)$	Time shift theorem
6.	$\mathcal{L}[f(at)] = \frac{1}{a}F\left(\frac{s}{a}\right)$	Scaling theorem
7.	$\mathcal{L}\left[\frac{df}{dt}\right] = sF(s) - f(0-)$	Differentiation theorem
8.	$\mathcal{L}\left[\frac{d^2f}{dt^2}\right] = s^2F(s) - sf(0-) - f'(0-)$	Differentiation theorem
9.	$\mathcal{L}\left[\frac{d^n f}{dt^n}\right] = s^n F(s) - \sum_{k=1}^n s^{n-k} f^{(k-1)}(0-)$	Differentiation theorem
10.	$\mathcal{L}\left[\int_{0-}^t f(\tau) d\tau\right] = \frac{F(s)}{s}$	Integration theorem
11.	$f(\infty) = \lim_{s \rightarrow 0} sF(s)$	Final value theorem ¹
12.	$f(0+) = \lim_{s \rightarrow \infty} sF(s)$	Initial value theorem ²

¹ For this theorem to yield correct finite results, all roots of the denominator of $F(s)$ must have negative real parts and no more than one can be at the origin.

² For this theorem to be valid, $f(t)$ must be continuous or have a step discontinuity at $t = 0$ (i.e., no impulses or their derivatives at $t = 0$).

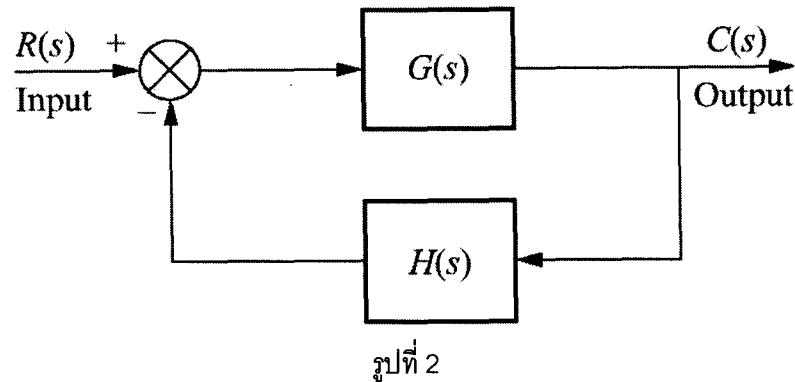
1. จงออกแบบหาค่า K ของระบบในรูปที่ 1 ที่ทำให้ค่าความผิดพลาดที่สถานะคงตัวของระบบ (steady state error) มีค่าเท่ากับ 5% (5 คะแนน)

รูปที่ 1

2. จากระบบควบคุมในรูปที่ 2 จงแสดงการวิธีการหาค่าตอบและวาดกราฟลงใน s-plane

(15 คะแนน)

$$\text{กำหนดให้ } G(s) = \frac{K}{(s+2)(s^2 + 6s + 18)}, \quad H(s) = \frac{1}{(s+4)}$$

$$\frac{dK}{d\sigma} = 4\sigma^3 + 36\sigma^2 + 124\sigma + 156 = 0,$$

$$\text{จะได้ } \sigma = -3, \quad \sigma = -3 + 1.999j, \quad \sigma = -3 - 1.999j$$

2.1 จงหาจุดเริ่มต้นของเส้นทางเดินของรากໂลกัส (Root Locus) ของระบบ

(1 คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.2 จงพิสูจน์ว่าจุด $-5+2j$ อยู่บนเส้นทางเดินของรากໂลกัสของระบบหรือไม่

(2 คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.3 จงหาจุดตัดของเส้นกำกับ (asymptote) และมุมที่จุดตัดทำกับแกนจริง (1 คะแนน)

2.4 จงวัดรูปแสดงส่วนเส้นทางเดินของรถโดยสารที่อยู่บนถนนจริง (1 คะแนน)

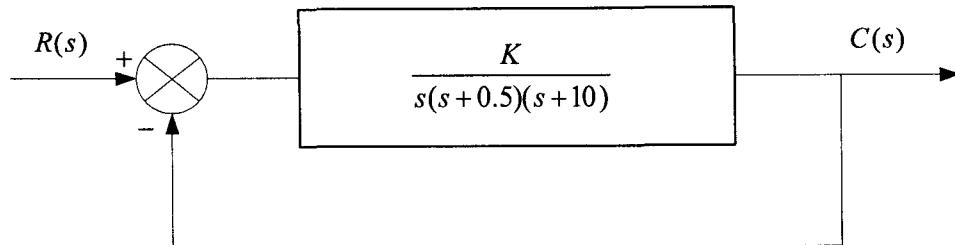
2.5 จงแสดงการหาจุดแยกออกจากถนนจริง (breakaway point) (2 คะแนน)

2.6 จงหาค่าและภาพรูปแสดง มุมที่พุ่งออกจากโพลคู่เชิงช้อน (angle of departure) (2 คะแนน)

2.7 จงหาค่า K ที่ทำให้ผลของระบบปิดอยู่ใน ตัวแหน่ง -3

2.8 จงหาค่า K และ s ที่ทำให้ระบบมีเสถียรภาพที่ขอบ (marginally stable) (4 คะแนน)

3. จากระบบในข้อที่ 3 กำหนดให้ระบบเริ่มต้น $K = 1$ จงตอบคำถาวมต่อไปนี้ (25 คะแนน)

รูปที่ 3

3.1 กำหนดให้ $K = 1$ จง画 Nyquist Diagram ด้านแกน $+j\omega$ โดยคร่าวๆ และหาจุดที่กราฟตัดแกน ต่างๆ (5 คะแนน)

3.2 จงหาค่า K ที่ทำให้ระบบไม่เสถียรโดยใช้หลักการของ Nyquist (5 คะแนน.)

3.3 จง plot asymptote ของระบบบน Bode Diagram บนกระดาษกราฟที่ให้มา เมื่อกำหนดให้ $K = 15$ และอ่านค่า phase margin และ gain margin ที่ได้จากการ (5 คะแนน.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.4 ถ้าต้องการ phase margin 45 องศา ค่า K ควรจะมีค่าเท่าไร ให้ใช้กราฟที่วาดในข้อ 3.3 เป็นกราฟ
ข้างต้น (5 คะแนน)

